

ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ ԿԱԼԿԱԹԱՅԻ Ս. ՆԱԶԱՐԵԹ-ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ ՈՒ ՃԵՄԱՐԱՆՈՒՄ

Դեկտեմբերի 7-ին Կալկաթայի Հայոց Մարդասիրական ճեմարանի հանդիսությունների սրահում, ուղիղ ժամը 11.41-ին, ողջ պաշտոնեության և սաների ներկայությամբ մեկ թույն լուծությունից հետո կապարվեց հոգեհանգիստ 1988 թ. դեկտեմբերյան երկրաշարժի անմեղ զոհերի հոգիների հանգստության համար:

Մարդասիրական ճեմարանի կառավարիչ և հնդկահայոց հոգևոր հովիվ Հոգեշնորհ Տ. Օշական վրդ. Գյուլգյույանը, դիմելով պաշտոնեությանը և սաներին, անդրադարձավ ոչ միայն 1988 թ. Հայաստան աշխարհին հարվածած արեամփրքին, այլ նաև այն բոլոր բնական աղետներին, որոնք տեղի ունեցան վերջին շրջանում ողջ աշխարհում: Հայր Սուրբը ներկաներին հորդորեց միշտ հիշել և աղոթել բնական աղետներից զոհվածների հոգիներին համար և կարեկցել ու օգնության ձեռք մեկնել բոլոր կարիքավորներին:

«Վերջին շրջանում բազմաթիվ են բնական աղետները մեր երկիր մոլորակում, որոնց պարճառով բազմաթիվ մարդիկ զոհվեցին, շատեր կորցրեցին իրենց հարազատներին ու մրերիմներին, շատեր էլ հայրնակեցին բաց երկինքի ներքո: Ուստի այսօր ամենքիս նվիրական պարտքն է ոչ միայն աղոթելու զոհվածների համար, այլ նաև՝ սփռելու, մխիթարելու այն բոլոր մարդկանց, ովքեր փառապում են այս աշխարհում զանազան բնական աղետների պարճառով՝ միշտ մտաբերելով, որ ամենքս Աստծո արարչագործության արդյունքն ենք, ուստի աստվածային պատվիրանների համաձայն՝ պարտավոր ենք միշտ նեցուկ լինելու կարիքավորներին»,- նշեց Հայր Սուրբն իր խոսքում:

Դեկտեմբերի 11-ին Կալկաթայի Ս. Նազարեթ հայկական եկեղեցում մատուցվեց Ս. Պարարագ: Պարարագին էր հնդկահայոց հոգևոր հովիվ և Մարդասիրական ճեմարանի կառավարիչ Տ. Օշական վրդ. Գյուլգյույանը: Սրբազան արարողությանը ներկա էին Կալկաթայի եկեղեցական խորհրդի անդամները, Մարդասիրական ճեմարանի սաները և տեղի հայ համայնքի ներկայացուցիչները:

Հայ լրագրության հիմնադիր և «Ազդարար» ամսագրի խմբագիր Տ. Հարությունյանը, Շնավոնյանի կիսանդրում պաշտոնական բացման արարողությանը մասնակցելու համար Կալկաթա էին ժամանել Հնդկաստանի Հանրապետությունում պաշտոնական այցով գտնվող ՀՀ ԿԳ նախարար Սերգո Երիցյանը և նրան ուղեկցող պատվիրակության անդամները, ինչպես նաև Հնդկաստանի Հանրապետությունում ՀՀ արտակարգ և լիազոր դեսպան Աշոտ Քոչարյանը:

Ս. Պարարագի ավարտից հետո ներկաները թափորով դուրս եկան եկեղեցու բակ, ուր Տ. Հարությունյանը, Շնավոնյանի կիսանդրում մոտ կապարվեց հոգեհանգիստ՝ արժանավոր եկեղեցականի և հայրորդու հոգու հանգստության համար: Կիսանդրին պարտաստվել է Կալկաթայի եկեղեցական խորհրդի օժանդակությամբ և միջոցներով: Քանդակագործն է

Լևոն Թոքմաջյանը, որը նույնպես ներկա էր բացման հանդիսությանը: Այս հանդիսության ամփոփով իր օրհնության խոսքն էր հղել Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը: Նորին Սրբության օրհնության խոսքը ընթերցեց Մարդասիրական ճեմարանի վարչական փնօրեն Տիգրան սրկ. Բաղումյանը:

«Տնդկասարանում բնակվող մեր ժողովրդի զավակները միշտ ապրեցին Հայրենիքի և ազգի հոգսերով, նախանձախնդիր Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի շինությանը և սրայծառությանը: Տնդկասայերի առ Եկեղեցին Հայաստանյայց սիրո և նվիրումի վկայությունները առաք են ինչպես Հայրենիքում, այնպես և շար ու շար երկրներում՝ Ռուսաստանում, Չինաստանում և այլուր... Տ. Հարություն ավագ բախանա Շմավոնյանի կիսանդրու րեղադրումը հարգանքի արժանի րուրք է նշանավոր եկեղեցականին ու հայրենասերին, ինչպես նաև նրա բոլոր գործակիցներին: Այս առիթով Մեր մաղթանքն է, որ մեր ժողովրդի զավակաց հոգիներում միշտ գորավոր մնա հայրենասեր ու հավատավոր այդ ոգին, որ ծաղկեց հնդկահայ գաղութի ծոցում՝ ծնունդ րալով ազգաշեն բազմաթիվ իրագործումների, որոնք րականվին այսօր կենդանի են Տնդկասարանում՝ իբրև հայորդյաց գործունեության բարի արգասիքներ», - ասվում է Նորին Սրբության օրհնության խոսքում:

Կալկաթայի եկեղեցական խորհրդի անունից ներկաներին բարի գալուստ մաղթեց հնդկահայոց հոգևոր հովիվ Տ. Օշական վրդ. Գյուլգյուլյանը՝ անդրադառնալով Տ. Հարություն ավ. քին. Շմավոնյանի գործունեությանն ու առաքելությանը հեռավոր Տնդկասարանում՝ ընդգծելով, որ ամուր կառչելով մեր մշակութային արժեքներին և պարմական ժառանգությանը, կկարողանանք հաղթահարել մեր առաջ ծառացած մարտահրավերները՝ պահպանելով մեր ազգային նկարագիրը:

Այնուհետև ներկաներին ողջունեց Տնդկասարանի Հանրապետությունում ՏՏ արավակարգ և լիագոր դեսպան Աշուր Բոջարյանը՝ ընդգծելով այն ավանդական ջերմ հարաբերությունները, որոնք առկա են երկու երկրների միջև, և որի վառ վկայությունն է նաև ՏՏ Կրթության և գիտության նախարարի պաշտոնական այս այցը: Հարգարժան դեսպանը երկու երկրների բարեկամական հարաբերությունների շարունակականության իբրև կարևորագույն գործոն մարմանշեց հնդկահայ գաղութի պարմական ներկայությունն այս հողի վրա՝ ընդգծելով կալկաթահայության և Հայոց Մարդասիրական ճեմարանին վերապահված առաքելությունը:

Ներկաներին իր խոսքով դիմեց նաև ՏՏ ԿԳ նախարար րիար Մերգո Երիցյանը՝ իր ուրախությունն արաահայրելով նվիրյալ հայորդու կիսանդրու բացման առիթով: Նա իր շնորհակալությունը հայրնեց այս գործը նախաձեռնողներին, կազմակերպիչներին ու քանդակագործին՝ ուժ և կորով մաղթելով հնդկահայոց գաղութի անդամներին:

«Պարմական և հիշարժան օր է այսօր ողջ հայության և մասնավորապես հնդկահայ գաղութի համար, որովհետև կարարեցինք բացումը Տ. Հարություն ավ. քին. Շմավոնյանի կիսանդրու: Մի նվիրյալ հայի, որ իր ողջ գիտակցական կյանքում ապրեց ազգի հոգսերով և մեր Հայրենիքի վաղվա փայլուն օրվա վառ րեսիլով: Եվ այդ նույն առաքելության շա-

րունակողներն եք նաև դուք, սիրելի՛ կալկաթահայեր և Մարդասիրական ճեմարանի սաներ», - նշեց ԿԳ նախարարը:

Կեսօրին ՆՆ ԿԳ նախարարը, նրան ուղեկցող պատվիրակության անդամները և Ներկասրանի Հանրապետությունում ՆՆ արտակարգ և լիազոր դեսպան Աշոտ Քոչարյանն այցելեցին Հայոց Մարդասիրական ճեմարան: Ծեմարանականներն ավանդական աղ ու հացով դիմավորեցին պատվարժան հյուրերին: Ծեմարանի կառավարիչ Տ. Օշական վրդ. Գյուլգյուլյանը բարի գալուստ մաղթեց հարգարժան հյուրերին՝ փոխանցելով Ամենայն Հայոց Հայրապետի օրհնությունն ու բարեմաղթանքը: Հայր Սուրբն իր խոսքում համառոտ ներկայացրեց ճեմարանի ներկա կացությունը և այն բոլոր մարտահրավերները, որոնց առաջ կանգնած է այսօր պատմական այս հաստատությունը՝ հույս հայտնելով, որ Ամենայն Հայոց Հայրապետի օրհնությամբ և ՆՆ Կրթության և գիտության նախարարության օժանդակությամբ պիտի կարողանանք օր առաջ հաղթահարել բոլոր առկա դժվարությունները: Հայր Սուրբը ներկայացրեց հարկապես այն աշխատանքները, որոնք կատարվել են վերջին մեկ ամսում վարչական նոր փոփոխություններից հետո՝ նախարարի ուշադրությանը հանձնելով ապագա ծրագրերից մի քանիսը, որոնք միավաճ են առաջին հերթին բարձրացնելու համար Մարդասիրական ճեմարանի կրթական մակարդակը և բարելավելու երեխաների կեցության պայմանները: Անդրադարձ եղավ նաև հաջորդ փարի ճեմարանի 185-ամյակին նախապեսվող միջոցառումներին:

Ծեմարանի հանդիսությունների սրահում գեղարվեստական հայտագրով հանդես եկան ճեմարանի սաները՝ ղեկավարությամբ երաժշտության ուսուցիչ Վաչագան Թադևոսյանի:

Այնուհետև ի պատիվ ՆՆ ԿԳ նախարարի և հարգարժան հյուրերի՝ Մարդասիրական ճեմարանի ճաշարանում փրվեց պաշտոնական ճաշ, որին սաներից բացի մասնակցում էին նաև Կալկաթայի եկեղեցական խորհրդի անդամները: Ծաշի ընթացքում երեխաների և պաշտոնության անունից մեծահարգ հյուրերին բարի գալուստ մաղթեց ճեմարանի վարչական փնօրեն Տիգրան սրկ. Բաղումյանը՝ Մարդասիրական ճեմարանի սաներին հորդորելով առավել ջանասիրությամբ ու նախանձախնդրությամբ լծվել իրենց ուսումնառությանը՝ հույս հայտնելով, որ մեծարգո նախարարի այցը միայն ու միայն խթան և նոր լիցք պիտի հաղորդի ճեմարանի սաներին: Հյուրերին ողջունեցին նաև ճեմարանի փնօրեն Զեյնա Դայասը և ճեմարանի կառավարիչ Տ. Օշական վրդ. Գյուլգյուլյանը: Հայր Սուրբն իր խոսքում նշեց, որ իրապես պատմական օր է Հայոց Մարդասիրական ճեմարանի համար, որովհետև ճեմարանի 185-ամյա պատմության մեջ առաջին անգամ ճեմարան է այցելում Հայաստանի Հանրապետության ԿԳ նախարարը, որը և խոսուն վկայություն է այն սիրո և հոգածության, որ փածում է հայրենի մեր պետությունը Մարդասիրական ճեմարանի նկատմամբ:

Վերջում սաներին իր խոսքն ուղղեց ՆՆ ԿԳ նախարար Սերգո Երիցյանը՝ անդրադառնալով կրթության և գիտելիքի կարևորությանը մարդու կյանքում: Նախարարն իր խոսքում նշեց, որ Հայոց Հայրապետի ամենօրյա ուշադրության ներքո է Մարդասիրական ճեմարանը և ՆՆ ԿԳ նախարարությունը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հետ պիտի անեն ամեն ինչ՝ հարկապես բարձրացնելու համար Մարդասիրական ճեմարանի կրթական մակարդակը՝ համապատասխանեցնելով այն արդի չափանիշներին:

Նյութերը նաև ծանոթացան փղաների և աղջիկների կացարանային պայմաններին՝ մտերմիկ զրուցելով ճեմարանի սաների հետ:

Նույն օրը, Ս. Ծննդյան արձակուրդներից առաջ, Կալկաթայի Նայոց Մարդասիրական ճեմարանում մարզական օր էր: Գեմարանի սաներն իրենց կարողություններն ու հմտություններն էին ցույց փալիս զանազան մրցաձևերում:

Միջոցառումներն սկսվեցին միասնական աղոթքով, որից հետո բարձրացվեցին դրոշները, և սաները երգվեցին՝ դրսևորելու մարտական ոգի՝ պահպանելով սեր և հարգանք միմյանց նկատմամբ:

Գեմարանի կառավարիչ Ս. Օշական վրդ. Գյուլգյուլյանն իր խոսքում անդրադարձավ մարմնակրթության անհրաժեշտությանն ու կարևորությանը մարդու կյանքում, հորդորեց միշտ պահպանել ճշմարիտ մրցակցության ոգին՝ արժանի լինելով իրենց խմբերին տրված թագավորների անուններին: Նայր Մուրբը նաև հաջողություններ մատչեց ճեմարանականներին:

Մարդասիրական ճեմարանի սաները բաժանված էին հետևյալ անվանումները կրող խմբերի՝ «Նայկ», «Լևոն», «Տրդատ» և «Տիգրան»: Խաղերի ավարտին արդյունքներն ամփոփելուց հետո՝ լավագույնը ճանաչվեց «Տիգրան» խումբը:

Սպորտաձևերի մեջ լավագույն արդյունք ցույց տված սաներն արժանացան պարգևների և մեդալների, որոնք հանձնեց օրվա պատվո հյուրը՝ Կալկաթայում հյուրաբար գտնվող քանդակագործ Լևոն Թոքմաջյանը:

Միջոցառումներին ներկա էին Կալկաթայի եկեղեցական խորհրդի անդամներ, հնդկահայեր, ճեմարանում սովորող սաների ծնողները և հարևան դպրոցի սաներ:

ՆԱԳ նախարարը, պատվիրակության անդամները, Նոկասարանի Նանրապետությունում ՆԱ արտակարգ և լիազոր դեսպանը Ս. Օշական վրդ. Գյուլգյուլյանի և Տիգրան սրկ. Բաղումյանի ուղեկցությամբ այցելեցին նաև Կալկաթայի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ և Տինգրայի Ս. Երրորդություն եկեղեցիներ:

*Ըստ Կալկաթայի հայոց Մարդասիրական
ճեմարանի տրամադրած նյութերի*